

Gdynia, 07.11.2025 r.

Zn. spr.: ZG.054.1.2025

Sz. P.
Stowarzyszenie Dzikie Buk
z siedzibą w Gdańsku, 80-750
ul. Stągiewna 12/2
reprezentowane przez
Przewodniczącego Zarządu
Pawła Szutowicza
pawel.szutowicz@mmp.pl

Dotyczy: petycji

W dniu 3 października 2025 r. do Nadleśnictwa Gdańsk wpłynęła petycja z wnioskami o:

- a) rezygnację z przeprowadzenia cięć zaplanowanych na rok bieżący w wydzieleniu 146b, leśnictwo Matemblewo (adres leśny 15-03-2-19-146-b-00)
- b) odstąpienie od wykonywania cięć w okresie objętym projektem Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034 w wydzieleniach 146b i 146a leśnictwa Matemblewo.

Nadleśnictwo Gdańsk przeanalizowało uzasadnienie do ww. postulatów, zawarte w petycji. Dodatkowo zorganizowane zostały 2 spotkania, w tym jedno w terenie, z przedstawicielami strony społecznej. Stronę leśną reprezentowali przedstawiciele Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku oraz Nadleśnictwa Gdańsk.

W wyniku spotkań oraz szczegółowych analizy danych wypracowane zostało stanowisko, które wskazało na potrzebę przeprowadzenia zabiegu określonego w projekcie Planu Urządzania Lasu na lata 2025-2034 dla oddziału leśnego 146 b Leśnictwa Matemblewo. Głównym celem prowadzenia zabiegu hodowlanego w drzewostanach dojrzałych jest zachowanie trwałości i ciągłości lasu polegającym na stopniowym odnawianiu lasu w sposób naturalny. Dodatkowo celem takiego działania

jest podniesienie odporności tego fragmentu lasu na zmiany klimatyczne poprzez tworzenie struktury wielowiekowej, wielowarstwowej oraz wielogatunkowej zgodnie z zasadą 3W. Dzięki temu w przyszłości uda się uniknąć wieloletniej fazy terminalnej drzewostanów tj. fazy z przewagą drzew martwych i zamierających. Takie lasy są trudnodostępne i niebezpieczne dla osób, która chcą z nich swobodnie korzystać. W przypadku lasów trójmiejskich, sąsiadujących z blisko milionową i ciągle rozwijającą się aglomeracją, zachowanie trwałości drzewostanów jest szczególnie istotne, a wyłączenia części lasu z jakichkolwiek prac musi być ograniczone do szczególnie cennych i wyjątkowych fragmentów. Tego typu najcenniejsze fragmenty lasu to lasy zaliczone do tzw. kat. OCP I – lasy cenne przyrodniczo, wyłączone z użytkowania. Według projektu PUL zajmują w Leśnictwie Matemblewo ok. 384 ha (ok. 30% ogółu powierzchni leśnictwa). W skali całego nadleśnictwa to powierzchnia 1847 ha, czyli ponad 9% obszaru Nadleśnictwa Gdańsk.

Szczegółowa analiza danych zawartych w PUL oraz wizja terenowa nie potwierdziły podkreślanej w petycji bardzo wysokiej wartości przyrodniczej tego miejsca. Wydzielenie to nie spełnia ww. kryterium, ponieważ stanowią dość typowe pod względem składu gatunkowego, charakteru i ukształtowania terenu powierzchnie, które zajmują około 50 % powierzchni nadleśnictwa. Postulat społeczny dotyczący pozostawiania największych i prawdopodobnie najstarszych okazów drzew na tych powierzchniach został już przez nadleśnictwo uwzględniony w roku 2015. Zrealizowano go w ramach pozostawienia kępy do naturalnego rozpadu w drzewostanie objętym cięciami odnowieniowymi. Kępa ta stanowiła wówczas około 10% powierzchni wydzielenia. Obecnie planowany zabieg będzie przeprowadzony z uwzględnieniem dalszego wyłączenia tej powierzchni z użytkowania, zgodnie z obowiązującymi w RDLP Gdańsk certyfikatami gospodarki leśnej.

Poniżej przedstawiamy wyjaśnienia do poszczególnych argumentów zawartych w petycji.

Wskazania gospodarcze, przedstawione w projekcie Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034 dla obu wydzielen, charakteryzują się małą intensywnością, która nie grozi utratą cennego charakteru tych lasów. Zaplanowano tzw. rębnię ciągłą (V), która jest najbardziej zbliżona do naturalnych procesów obserwowanych w lasach. Maksymalne pozyskanie, jakie tu przewidziano w oddz. 146b w ciągu 10 lat wynosi 20%, przy czym

w 2025 r. uwzględniono tylko połowę tej wartości – 158 m³ drewna. Jednocześnie zaplanowane cięcia stanowią ok. 9% całkowitej zasobności drewna na tej powierzchni. W uproszczeniu, cięciom podlegać będzie ok. 100 drzew z 1000, jakie tu rosną.

W odniesieniu do wskazanych walorów przyrodniczych, jakimi charakteryzują się te fragmenty lasu, zwracamy uwagę, że wiek drzewostanu, jego skład gatunkowy czy obecność drzew wielopniowych i dziuplastych nie są unikatowe w skali Nadleśnictwa Gdańsk. Owszem, drzewa takie są dogodnym miejscem występowania różnych cennych gatunków, jak wspomniane w petycji: dzięcioł czarny i muchołówka mała. Należy jednak zauważyć, że zgodnie z danymi przekazanymi nam przez Trójmiejski Park Krajobrazowy, we wnioskowanych wydzieleniach nie znajduje się żadne z licznych stanowisk tych gatunków, stwierdzonych na terenie Nadleśnictwa Gdańsk. Podobnie ukształtowanie terenu, w formie głębokiej rynny polodowcowej, jest częstym elementem krajobrazu w trójmiejskich lasach.

Nie podzielamy Państwa stanowiska w zakresie stwierdzenia, że wydzielania 146a i 146b są „ostatnimi miejscami na tzw. Huzarskich Manowcach, w których w ostatnich latach nie wycinano dojrzałych drzew.” O ile w wydzielaniu 146a pierwsze od 20 lat zabiegi pozyskania drewna, zaplanowane w 2024 r., nie zostały zrealizowane ze względu na objęcie tej powierzchni moratorium Ministra Klimatu i Środowiska, w przypadku oddz. 146b cięcia w ramach rębni IVD przeprowadzono w 2015 r. Ponadto w najbliższym sąsiedztwie obu powierzchni uwzględnionych w petycji oraz wspomnianego rezerwatu „Wąwóz Huzarów”, jest kilka innych wydzieleni, w których od 2007 r. nie prowadzono planowych zabiegów pozyskania drewna, a jedynie, w razie potrzeby, cięcia pojedynczych drzew niebezpiecznych. Są to np. wydzielania: 143f, 144a, 146d, 147a i 147c. Dwie z tych powierzchni (143f, 144a) podobnie jak znajdujący się w sąsiedztwie oddz. 147d, zostały uznane za tzw. ekosystemy referencyjne, czyli fragmenty lasu pozostawiane do naturalnego rozpadu. Pięć kolejnych wydzieleni: 143h, 146d, 147a, 147b i 147c nie ma żadnych planowanych zabiegów hodowlanych na kolejne 10 lat. Jednocześnie drzewostany w ośmiu ww. pododdziałach są ponad 100-letnie i z przewagą buka. Nie ma zatem obawy, że w przypadku prac gospodarczych na pozycjach 146a i 146b, w tej części trójmiejskich lasów znikną fragmenty „zwartego

płatu starolasu bukowego (...) łatwo dostępnego dla wszystkich osób, które chciałyby go podziwiać.”

W odniesieniu do wspominanej strefy BM_I_3 – w uchwale zatwierdzającej Plan Ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego w §4, pkt 1, ust. 2a wskazano, że „drzewostany znajdujące się w tej strefie wymagają modyfikacji planowania gospodarki leśnej przez zaliczenie do gospodarstwa specjalnego i stosowania poszerzonej listy kryteriów kwalifikacji drzewostanów do użytkowania rębego”. Modyfikacja nie jest tożsama z rezygnacją z zabiegów. Z kolei §4 pkt 3, ust. 3 i 4 w ww. uchwale wskazują na potrzebę zachowania niektórych drzewostanów w obrębie tej strefy. Zapis ten został uwzględniony w projekcie PUL dla Nadleśnictwa Gdańsk na lata 2025-2034. Należy wziąć pod uwagę, że strefa B_M_I_3 obejmuje powierzchnię ok. 10,8 tys. ha, czyli ponad połowę terenów leśnych nadleśnictwa i nie wszystkie wydzielania, które posiadają cechy wskazane w §4 pkt 3, mogą podlegać wyłączeniu. W przypadku oddz. 146a i 146b uznano, że ze względów hodowlanych potrzebna jest modyfikacja, a nie wyłączenie. Za to inne fragmenty w tej okolicy są wyłączone, co zostało wykazane powyżej.

We wspomnianym projekcie nadleśnictwa, pn. „Poznaj trójmiejskie lasy”, który ma promować 33 wybrane, najciekawsze pod względem przyrodniczym, turystycznym i historycznym, uwzględniono znajdujący się nieopodal rezerwat „Wąwóz Huzarów”. Wydzielania 146a i 146b nie zostały niestety zgłoszone do projektu, nie mogły zatem być rozpatrywane jako kandydat. Szczegółowe informacje o całym tym projekcie dostępne są na stronie nadleśnictwa: <https://nadleśnictwo.gdansk.lasy.gov.pl/zespoły-lokalnej-współpracy>.

Nie podzielamy również stwierdzenia, że planowane wycinki nie mają żadnego uzasadnienia przyrodniczego lub społecznego. Dobry stan zdrowotny drzewostanu w obecnej chwili nie oznacza, że taki stan nie ulegnie zmianie. Leśnictwo jest gospodarką, w której działania muszą uwzględniać efekty w kolejnych dziesięcioleciach. Jak wykazano powyżej, nadrzędnym celem działalności Nadleśnictwa Gdańsk jest zachowanie trwałości lasów trójmiejskich oraz utrzymanie nie tylko najstarszych drzewostanów, ale osiągnięcie lasów wielopokoleniowych, wielowarstwowych i wielogatunkowych, w których najstarszym drzewom towarzyszą też młodsze pokolenia, co zwiększa odporność lasu na skutki zmiany klimatycznej. Sens ekonomiczny nie jest

tu decydujący; jest nim cel hodowlany, czyli uzyskanie dobrze rozwijającego się młodego pokolenia buków, co wymaga tworzenia luk w starym drzewostanie. Warto w tym względzie odnieść się do literatury, np. monografii „Buk zwyczajny. Hodowla” z 2012 r. pod red. dra hab. inż. Jerzego Skrzyszewskiego. Stwierdzono w niej, że buk jest wprawdzie gatunkiem cienioznośnym, a jego siewki mogą pojawiać się licznie nawet pod bardzo zwartym drzewostanem, jednak w takich drzewostanach śmiertelność najmłodszych okazów jest bardzo duża. Wymagania świetlne buka zwiększają się sukcesywnie od drugiego roku życia, a zwarta warstwa koron drzew przepuszcza do dna lasu niewielką ilość światła słonecznego. Dodatkowo, ilość światła poniżej 15% zmniejsza przyrost wysokości oraz zdolności asymilacyjne liści najmłodszego pokolenia. Dlatego uzyskanie kolejnego pokolenia lasu bukowego wymaga częściowego przerzedzenia drzewostanu.

Sposób prowadzenia prac gospodarczych i wykorzystywany sprzęt jest dostosowany w taki sposób, aby zminimalizować niekorzystne efekty prowadzenia prac. Uszkodzenia dróg czy miejsc przebiegu szlaków zrywkowych obserwowane w trakcie i tuż po zakończeniu prac, są okresowe i nie powodują trwałych zniszczeń ściółki. Doświadczenie z praktyki leśnej nie potwierdza twierdzenia o „zniszczeniach, które będą zabliźniać się latami - o ile pozwolą na to zmiany klimatyczne”.

Odniesienie się do efektów prac wykonanych w leśnictwie Zwierzyńiec, w oddz. 231b, jest w naszej ocenie dużym uproszczeniem. Jednym z założeń rębni VB jest indywidualne podejście do sposobu przeprowadzenia zabiegu, dostosowane do warunków i charakteru konkretnego drzewostanu. W każdym wydzieleniu może wyglądać nieco inaczej, co naszym zdaniem nie uprawnia do dokładnego przekładania obrazu sytuacji z jednej powierzchni na drugą.

Zdajemy sobie sprawę, że każda ingerencja w lasy znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji, zwłaszcza fragmenty, przez które przebiegają popularne trasy spacerowe, budzi niepokój lokalnych społeczności. Wychodząc na przeciw oczekiwaniom w zakresie prowadzenia dialogu ze społecznościami lokalnymi wraz z obowiązywaniem nowego PUL Nadleśnictwo Gdańsk wdrożyło 10-letni nowatorski projekt partnersko-partycypacyjny „Las dla nas”. Jest on komplementarny w stosunku

do podstawowego planu działania nadleśnictwa, jakim jest PUL. W ramach tego projektu odbywają się m.in. cykliczne spotkania, w ramach których mieszkańcy informowani są również o planowanych działaniach w zakresie gospodarki leśnej w ich otoczeniu. Pierwsze spotkania dla terenu leśnictwa Matemblewo odbyły się pod koniec 2024 r. (21.10.2024 r., 20.11.2024 r. i 9.12.2024 r.), czyli w trakcie procesu konsultacji społecznych projektu PUL na lata 2025-2034. Jednym z efektów tych spotkań było zebranie i przekazanie do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku wszystkich zgłoszonych wniosków dotyczących ww. projektu PUL. Tegoroczne spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy Gdańsk, którego częścią jest teren leśnictwa Matemblewo, odbyło się 11 czerwca 2025 r. Informacje dotyczące całego projektu „Las dla nas” i wszystkich spotkań, dostępne są na ww. stronie nadleśnictwa: <https://nadleśnictwo.gdansk.lasy.gov.pl/zespoly-lokalnej-wspolpracy>.

Informacja o działalności Nadleśnictwa Gdańsk w 2024 r. oraz planach na 2025 r. została, zgodnie z Zarządzeniem nr 115 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych przekazana w kwietniu gminie Miasto Gdańsk, na terenie której znajduje się leśnictwo Matemblewo i wskazane w petycji wydzielenia. Dodatkowo zagadnienia te zostały przedstawione przez nadleśniczego na sesji Rady Miasta 24.04.2025 r.

Lasy wymagają odpowiedzialnego gospodarowania, jeżeli nadal mają być łatwo dostępne i bezpieczne dla mieszkańców okolicznych miast. Takie gospodarowanie zapewnia obecny projekt Planu Urządzania Lasu przygotowany dla Nadleśnictwa Gdańsk na najbliższe 10 lat. Jest to nowatorskie podejście do gospodarki leśnej, uwzględniające z jednej strony potrzeby przyrodnicze i społeczne, a z drugiej główny cel, jakim jest zachowanie trwałości lasów i dostosowywanie ich do efektów zmiany klimatu.

Z poważaniem
Sebastian Klisz
Nadleśniczy
Nadleśnictwa Gdańsk
/podpisano elektronicznie/e

Do wiadomości:

1. Ministerstwo Klimatu i Środowiska
2. Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
3. Dyrekcja Regionalna Lasów Państwowych w Gdańsku
4. Wojewoda Pomorski
5. Marszałek Województwa Pomorskiego
6. Prezydent Miasta Gdańska

